



De dagen gaan traag, de jaren snel

Editoriaal

Luc Van de Ven

De man glimlacht: “Dat is nu oud worden, moeten vaststellen dat voor het eerst in je leven de paus van Rome jonger is dan jezelf. Heel mijn leven lang was de paus een oude man, een grijsaard... en vandaag is hij nog grijs, maar – verdomme toch – jonger dan ik. Statistisch gezien sta ik nu dichterbij de Heer.” Aan de andere kant van het bureau lacht een even oude man pseudowijds naar zijn spiegelbeeld. Ook grijs.

“Sinds het aantreden van die nieuwe paus denk ik ook vaak terug aan de woorden van mijn grootvader zaliger: ‘Als je jong bent, gaan de dagen snel en de jaren traag; als je oud bent, gaan de dagen traag en de jaren snel.’ Ik begin dat ook te voelen, soms sleep ik me door de dag en ben ik ’s middags al aan het denken aan het slapen gaan. En wat de snelle jaren betreft: het voelt alsof ik net op pensioen ben, terwijl dat al tien jaren geleden is gebeurd! De jaren vliegen, voor ik het beseft zit ik in een home. Op dit moment is dat voor mij een angstbeeld. Ik ga mijn groentetuin missen, zeker weten. En een hoop vreemde mensen om me heen, griezelig... gezellige praatjes slaan, laat uit! Als ik terugdenk aan tante Clara die in het home echt wegwijnde, verbitterd werd en depressief, dan weet ik het wel. Maar ik moet eerlijk zijn, bij tante Jeanne was het een ander verhaal. Die zat thuis, na het overlijden van de nonkel, vooral te treuren, leeg voor zich uit te staren. Maar in het home leefde ze op: het werd een ‘nieuwe vrouw’; ze hielp het personeel, verzorgde de planten, stak een handje toe bij de bedeling van de maaltijden en kletste in het café met Jan en alleman. Dus als ik peins aan mijn toekomst in een home: de ene dag denk ik dat het een ramp wordt, de andere dag dat het allemaal wel zal meevallen. Ik ben er nog niet uit, en voorlopig blijf ik toch maar thuis mijn plan trekken. Straks ga ik mijn aardappelen ophogen, dat moet een dezer gebeuren.”

Een van de belangrijkste maatschappelijke uitdagingen is de vraag hoe we de ouderenzorg zo goed mogelijk kunnen organiseren in functie van het welzijn van eenieder. Niemand heeft de waarheid in pacht, maar ook *Senior* wil een bijdrage in deze discussie leveren, wil zich moeien. In een eerste korte maar krachtige bijdrage onder de titel ‘Een buurtzorghuis in iedere buurt’ stelt **Dirk Doucet** het huidige ouderenbeleid in vraag. Moeten we niet komen tot een andere organisatie met onder meer het neerhalen van de schotten tussen de verschillende zorginstanties? En het doel is duidelijk: hoe kan men met evenveel geld toch betere zorg bieden?

In een tweede artikel wordt eveneens dieper ingegaan op de organisatie van zorg, met niet enkel aandacht voor zorgbehoevende senioren, maar ook voor preventieve maatregelen. **Monica Wouters en collega’s** stellen in hun tekst ‘Terugblik op zorgzame buurten’ de volgende vragen: wat maakt een buurt zorgzaam? Wat kan dit voor ouderen betekenen? Welke elementen zijn hierbij cruciaal?

In een derde hoofdartikel bespreekt **Jolien Vande Walle** de mogelijkheden van het werken met schematherapie bij senioren. Ze vertrekt bij het weerleggen van de mythe dat psychotherapie bij ouderen niet werkzaam zou zijn. In deze tekst wordt ook dieper ingegaan op hoe schematherapie kan worden aangepast aan de oudere populatie. Een uitdaging die overigens geldt voor elke vorm van psychotherapie.

.....

Luc Van de Ven, hoofdredacteur van *Senior*, is klinisch ouderenpsycholoog, verbonden aan de Dienst Ouderenpsychiatrie van het Universitair Psychiatrisch Centrum van de KU Leuven.

In een vierde hoofdartikel bespreken **Johan Lemmens** en **Herman Vereycken** relatief nieuwe aandachtspunten in de zorg voor ouderen, namelijk de ‘tuintherapie’ en ‘therapeutisch groen’. Ze benadrukken de positieve gevolgen van deze benadering, ook voor bewoners van woonzorgcentra.

In de rubriek ‘Fa kruis, de kritische noot’ komen dit keer drie auteurs aan bod. Eerst bespreekt **Rita Jeurissen**, als ex-mantelzorger, de laatste jaren van het samenleven met haar man die aan dementie lijdt. **Lieve Brouwers**, tot op vandaag mantelzorger, gaat dieper in op het wel en wee van het samenleven met een echtgenoot, met speciale aandacht voor de soms bizarre uitingen van dementie. **Geert Messiaen** van zijn kant bestrijdt

het algemeen verspreide ‘agisme’, naar aanleiding van de hospitalisatieverzekering die fors omhooggaat en vooral ouderen treft.

Lies Van Assche bespreekt het kinderboek ‘Een kop vol gaatjes’ van de hand van **Brigitte Minne**, gevierd auteur van jeugdliteratuur. Zij waagde zich aan een boek over dementie nadat ze te rade ging bij de Alzheimerliga. Het resultaat, zo zal u lezen, mag er zeker en vast wezen.

Ten slotte willen we het ‘**Congres Ouderenpsychiatrie**’ onder uw aandacht brengen, dat op donderdag 23 oktober 2025 plaatsheeft onder de titel ‘Zorg voor de ziel in de laatste levensfase’.

➤ Inhoud

EDITORIAAL

De dagen gaan traag, de jaren snel 1
Luc Van de Ven

ARTIKELS

Een buurtzorghuis in iedere buurt 3
Dirk Doucet

Een (open) terugblik op zorgzame buurten 6
Monica Wouters, Birthe Sels, Leen Heylen & Wim Wouters

FA KRUIS, DE KRITISCHE NOOT 13
Rita Jeurissen
Lieve Brouwers
Geert Messiaen

ARTIKEL

Psychotherapie voor ouderen –
schematherapeutisch werk(en) 19
Jolien Vande Walle

BOEKBESPREKING

Een kop vol gaatjes 28
Lies Van Assche

ARTIKEL

Tuintherapie en therapeutisch groen binnen
de ouderenzorg 30
Johan Lemmens & Herman Vereycken

BIJEENKOMSTEN 43